

Mental sundhed

Hjerteforeningen mener, at hjertepatienter altid skal have støtte til at tackle de psykiske følger af sygdommen.

Der er sket et stort fald i dødeligheden som følge af hjertesygdom, hvilket bl.a. skyldes en højt specialiseret behandling, der redder mange patienter. Men med sygdommen følger ofte en række nye tanker, følelser og reaktioner. Hjertepatienters risiko for at udvikle psykiske lidelser som fx angst og depression er betydeligt forhøjet sammenlignet med baggrundsbefolkningens. Angst og depression forringer livskvaliteten og forværrer prognosen. Alligevel oplever mange patienter, at der ikke bliver spurgt ind til deres trivsel og mentale sundhed, og derfor får de ikke den hjælp, som de har brug for.

HJERTEFORENINGEN ANBEFALER

- ➔ At alle hjertepatienter som led i hjerterehabiliteringen tilbydes systematisk, målrettet og kvalificeret undervisning i de psykiske aspekter af hjertesygdommen.
- ➔ At der etableres systematisk screening for angst og depression på hospitaler og i kommuner.
- ➔ At sundhedspersonalet i regioner og kommuner tilbydes efteruddannelse, så de bliver bedst muligt klædt på til at identificere psykiske udfordringer, give den relevante støtte og/eller viderehenvise til den rette hjælp.
- ➔ At der sikres let adgang til kvalificeret psykologhjælp i regioner og kommuner.

FAKTA

En dansk undersøgelse finder, at 26,5 procent af alle hjertepatienter oplever dårlig trivsel (1). Omkring 18 procent af de danske hjertepatienter har symptomer på angst, og 15 procent på depression, et til halvandet år efter deres diagnose (1, 2, 4).

Nogle hjertepatienter mistrives i en grad, hvor det har betydning for hverdagen og for deres funktionsniveau. 6,1 procent oplever symptomer på svær angst, og 5,2 procent oplever svære symptomer på depression (1).

Hjertepatienter med depression har sværere ved at passe godt på helbredet og overholde behandlingen end hjertepatienter uden depression (4, 5, 6, 7).

Hjertepatienter med depression får flere komplikationer og dør tidligere end hjertepatienter uden depression, selvom de modtager optimal behandling for deres hjertesygdom (4, 5, 6, 7).

Omkring halvdelen af alle hjertepatienter oplever ikke at få information om de følelsesmæssige reaktioner under deres forløb. Op til 68 procent af hjertepatienterne oplever ikke at få et tilbud om psykisk støtte (1, 3).

Kun 71 procent af landets hospitaler og 31 procent af kommunerne underviser i alle anbefalede elementer på patientuddannelsen for hjertepatienter, herunder i de psykiske efterreaktioner (8).

På landsplan blev 68 procent af alle patienter med iskæmisk hjertesygdom screenet for depression i forbindelse med afslutning af hjerterehabilitering på hospital i 2021-22 (9).

En ny dansk undersøgelse indikerer, at sandsynligheden for at blive screenet for angst og depression er mindre, jo lavere socioøkonomisk status patienterne har. Der ses ligeledes en sammenhæng mellem lav socioøkonomisk status og en mindre sandsynlighed for at modtage relevant hjælp ved symptomer på angst og depression (10).

KILDER

1. Johnsen N.F. m.fl. Livet med en hjertesygdom: En undersøgelse af, hvordan hjertepatienter oplever livet med en hjertesygdom og mødet med sundhedsvæsenet. København: Hjerteforeningen; 2021.
2. Christiansen N.S. m.fl. Livet med en hjertesygdom: En undersøgelse om det at leve med en hjertesygdom og af hjertepatienters vurdering af sundhedsvæsenets indsats. Statens Institut for Folkesundhed og Syddansk Universitet; 2015.
3. Zinckernagel L. m.fl. What are the prevalence and predictors of psychosocial healthcare among patients with heart disease? A nationwide population-based cohort study. *BMJ Open* 2020; 10:e037691. doi: 10.1136/bmjopen-2020-037691.
4. Vaccarino V. m.fl. ESC Scientific Document Group Reviewers. Depression and coronary heart disease: 2018 position paper of the ESC working group on coronary pathophysiology and microcirculation. *European Heart Journal* 1 May 2020; 41(17):1687-1696. doi: 10.1093/eurheartj/ehy913.
5. Meijer A. m.fl. Prognostic association of depression following myocardial infarction with mortality and cardiovascular events: a meta-analysis of 25 years of research. *General Hospital Psychiatry*; maj-juni 2011; 33(3):203-16.
6. Lichtman J.H. m.fl. American Heart Association Statistics Committee of the Council on Epidemiology and Prevention and the Council on Cardiovascular and Stroke Nursing. Depression as a risk factor for poor prognosis among patients with acute coronary syndrome: systematic review and recommendations: a scientific statement from the American Heart Association. *Circulation* 25. marts 2014; 129(12):1350-69.
7. Bauer L.K. m.fl. Effects of Depression and Anxiety Improvement on Adherence to Medication and Health Behaviors in Recently Hospitalized Cardiac Patients. *Am J Cardiol* 2012; 109:1266-1271.
8. Rossau H.K. Patientuddannelse til hjertepatienter: En forundersøgelse med fokus på Region Midtjylland udarbejdet for Hjerteforeningen. REHPA – Videncenter for Rehabilitering og Palliation, Region Syddanmark og Syddansk Universitet; 2017.
9. Dansk Hjerterehabileringsdatabase. Årsrapport 2021. Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP) og styregruppen for Dansk Hjerterehabileringsdatabase; 2022.
10. Kruse M. m.fl. Effects of screening for anxiety and depression in patients with ischaemic heart disease – a nationwide Danish register study. *Scandinavian Journal of Public Health* 2022; 1–8.

NYTTIGE DOKUMENTER OG LINKS

- Hjerte-kar-sygdom medfører øget risiko for angst og depression. Hjerteforeningen. <https://hjerteforeningen.dk/fagnet/2017/02/20/hjerte-kar-sygdom-medfoerer-oeget-risiko-angst-depression/>.
- Angst og bekymring rammer mange hjertepatienter. Hjerteforeningen. <https://hjerteforeningen.dk/angst-og-bekymringer/>.
- Artikel om depression. Hjerteforeningen. <https://hjerteforeningen.dk/alt-om-dit-hjerte/livet-med-hjerte-kar-sygdom/psykologiske-aspekter-ved-hjerte-kar-sygdom/depression/>.
- Internetbaseret behandling af depression og angst hos patienter med iskæmisk hjertesygdom. https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/institut_psykologi/emindyourheart/om+emindyourheart.
- Patienter vil have forskning om psykiske følger ved hjertesygdom. Hjerteforeningen. <https://hjerteforeningen.dk/2020/01/patienter-vil-have-forskning-om-psykiske-foelger-ved-hjertesygdom/>.